53e jaar — Nr 105. Zaterdag, 1 September 1906.

Men schrijft in te Tongeren bij V COLLÉE, uitgever en eigenaar van dit blad.

De *POSTRIJDER* verschijnt 's dinsdags, 's donderdags en 's zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten *franco* gedaan worden aan den uitgever, Groote Markt, te Tongeren.

DE POSTRIJDER
DER PROVINCIE LIMBURG.

Abonnement :

Drie maal per week :	6 fr. per jaar.	
Twee »	» 5	»
Een »	» 4	»

Een blad afzonderlijk 10 centiemen.

De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.

Aankondigingen : 15 centiemen per drukregel.

Reclamen, vonnissen en andere artikels vooraan of binnen in het blad 1 frank den drukregel.

TONGEREN, DEN 1 SEPTEMBER.

VAN ALLES WAT.

Moeten wij u, Buitenlieden, al de lasteringen, beleedigingen en versmadingen herinneren die de geuzen of liberalen u naar 't hoofd slingerden omdat ge naar hunne pijpen niet dansen wilt!

Voorwaar neen, want ze zijn uit uw geheugen niet gewischt.

Nu prent er nog bij in uw geheugen wat de « ECHO D'OSTENDE, » een geusche gazet, van 28 Juli 1906 u toeroept :

« *Al de Vlaamsche boeren zijn dweepzuchtig. Geheel hunne religie bestaat uit superstitie en afgoderij.* »

Dus, volgens de liberalen of geuzen, gedoopt worden, het christen Geloof belijden, Zondags Mis hooren, te biecht gaan, zijn paaschen houden, bedevaarten, bidden, berecht en christelijk begraven worden dat is alles superstitie en afgoderij.

Volgens de liberalen moet men leven gelijk de dieren.

En dan willen de liberalen ons doen gelooven dat ze geen vijanden zijn van God, Kerk en godsdienstige ceremoniën.

Buitenlieden! prent dit in uw geheugen. In alle geval wij zullen het U in kiezingstijd weten te herinneren.

* * *

VRIJDENKERSPLECHTIGHEDEN. — De *Guide de la Libre Pensée* bepaalt als volgt de plechtigheden der burgerlijke begrafenissen :

De kist moet overdekt zijn met een zwart laken, versierd met roode immortellen en dragende op de vier hoeken de kenteekens der Vrijdenkerij. De muren der kamer waarin de overledene rust moeten behangen zijn met zwarten reps bezet met roode rozen.

Als een persoon binnenkomt, overhandigt een lid der familie hem eenen tuil van immortellen, waarmede boven de kist de voorletters L. R. moeten getrokken worden (die beteekenen: *Libre-Pensée* — Vrijdenkerij — en Raison — Rede.

Dat is de aperij van de manen die spotten met het gewijd water, met het kruisteeken en met de andere ceremoniën welke de kristene begrafenissen vergezellen.

* * *

In de slachthuizen van Brussel, Cureghem en Schaarbeek zijn, in de verleden maand Juli, geslacht geworden :

1,805 ossen, 715 stieren, 1,714 koeien en veerzen, 6,424 kalvers, 254 paarden, 2,011 schapen, 135 lammeren, 827 varkens, 4 geiten en 3 kurrens, samen 21,578 dieren.

Deze cijfers toonen, dat al zijn onze Brusselaars als kiekenfretters beroemd, zij toch ook ander vleesch lusten.

* * *

Onze aardbol telt thans, volgens de jongste gegevens, 1,612,000,000 inwoners, verspreid over 145,330,000 vierkante kilometers.

Elk werelddeel bestaat nagenoeg uit :

	vierk. kil.	mill. inw
Azië	42,000,000	855
Afrika	30,000,000	130
Oceanië	10,800,000	53
Amerika	49,530,000	164
Europa	10,000,000	410
te zamen	142,330,000	1612

Dagelijks, als men aanneemt dat hun gemiddelde leeftijd op 31 jaar berekenbaar is, wat doorgaans genomen de wezenlijkheid nabij streeft, sterven thans 141,000 menschen, dat is 6000 per uur en 100 per minuut.

* * *

In een te Rome verschijnend blad, de Osservatore Romano, werd voor eenige tijd een kort overzicht gegeven van den vooruitgang der Katholieke Kerk in het nieuwste der vijf werelddeelen: Australië.

Er zijn daar in de laatste dertig jaren, behalve de bloeiende diocesen op Nieuw-Zeeland, niet minder dan 19 bisdommen opgericht. Vele geestelijke Orden hebben daar stichtingen en vinden er een uiterst vruchtbaar en gezegend arbeidsveld. Zeer veel droeg de uitstekende persoonlijkheid van den kardinaal-aartsbisschop van Sydney, Moran, bij tot dezen vooruitgang. Onder het bestuur van dezen waardigen opperherder, kwam vooral het aartsbisdom Sydney tot hoogen bloei. Zoo telt de stad Sydney alleen 80 parochiën met 168 kerken en kapellen, waaronder de heerlijke, in gothischen stijl gebouwde kathedraal, die met de schoonste der oude wereld in pracht kan wedijveren.

Deze voorspoedige ontwikkeling en bloei der Kerk, die in Australië, evenals in Amerika, geheel vrij is en onafhankelijk van den Staat, toont ons duidelijk de altijd oude en toch immer verjeugdigende levenskracht der Kerk van Christus.

De Kerk bloeit in de nieuwe wereld in gouden vrijheid!

* * *

De arbeidsongevallenwet heeft, zooals te verwachten was, aan de verzekeringen in België eene kolossale uitbreiding gegeven.

Op 1 Januari, zes maanden na het in voege treden der wet, waren 90 p. h. der werklieden door de wet bedoeld, door verzekering gedekt. Er waren 52,400 ondernemingen, werk verschaffende aan 900,000 arbeiders, verzekerd voor eene som van acht honderd millioen fr.

In dit cijfer treft men aan 1,300 landbouwondernemingen met nie minder dan 60,000 werklieden ; 76 koolmijnen met 105,000 werklieden, verzekerd voor eene som van 118 millioen fr.

* * *

Sedert eenige weken bestaat er in Duitschland eenen dienst van weeraanwijzing, opzettelijk ingericht voor de menschen van den buiten. Maar aangezien de meeste den tijd niet hebben om naar het postbureel te loopen om het telegram te raadplegen, heeft men er wat anders op gevonden.

De spoorwegmaatschappij van Lahn (Rynpruizen), heeft op de locomotieven harer treinen, die dienst doen in de vallei, gemakkelijk te herkennen teekens geplaatst, die het op handen zijnde weer aanduiden. De signalen zijn witte schermen van verschillenden vorm. De menschen die op het veld werken zien de signalen en kunnen zich dus daar naar regelen.

Jaarlijksche Algemeene Zitdag
VAN DEN BOND DER
MAATSCHAPPIJEN TOT DIERENBESCHERMING,
gehouden te Brugge, den 25 Oogst 1906.

— I —

Deze eerste zitdag bijgewoond door een groot getal voorname inwoners van Brugge en door de afgevaardigden van het meerendeel der Belgische Maatschappijen tot dierenbescherming werd gehouden onder het voorzitterschap van M. Solvyns, voorzitter van den bond.

Zeer indrukwekkende aanspraken werden gedaan door M. André van Outryve d'Ydewalle, in naam der Brugsche maatschappij, door M. Schramme, schepen der stad Brugge, die de afgevaardigden verwelkomd heeft in naam der Stad, en door M. Solvyns.

Lezing werd gegeven van de verslagen over de werkzaamheden der maatschappijen gedurende het afgeloopen jaar, als ook over de drie ter studie gelegde punten, te weten : het aanspannen van honden, het slachten van vee, wreede spelen, sports en openbare vertooningen op de kermissen.

Hier volgen de wenschen die met eenparigheid werden geuit over deze punten :

1° *Aangespannen honden.* Aan de hondengeleiders verbieden plaats te nemen of er nadere personen te laten opzitten. Zulks is verboden door het reglement der provinciën Luik en Antwerpen. Inzonderheid vast te stellen dat de honden door rondventers gebruikt slechts tot helpers van de geleiders onder of nevens de kar mogen aangespannen worden.

2° *Slachten.* A) Het staatsbestuur verzoeken eene commissie bij een te roepen, samengesteld uit veeartsen, uit afgevaardigden van den bond der beenhouwers, uit afgevaardigden van den bond tot dierenbescherming om de meest menschelijke manier van slachten daar te stellen.

B) Het ambacht van slachter laten uitoefenen door personen in 't bezit van een certificaat van goed gedrag en van een bekwaamheidsgetuigschrift afgeleverd, na een bepaalden leertijd, in het slachthuis van het arrondissement.

3° *Wreede spelen.* De rechterlijke macht verzoeken de wet in al hare strengheid toe te passen, niet alleen voor de hanengevechten en dergelijke spelen, maar ook voor het duivenschieten, de wedstrijden voor rathonden, de gevechten tusschen honden en vossen, de loopjachten en de mishandelingen die gebeuren tijdens de paardenloopstrijden.

M. Van Peborgh, gemeenteraadslid te Antwerpen, uit den wensch, het staatsbestuur te verzoeken eene wet te doen stemmen om de bescherming der dieren te verzekeren (Algem. toejuichingen.)

Het aanstaande congres zal plaats hebben te Charleroi.

Innige bedankingen worden gestemd voor het bestuur der Brugsche maatschappij voor de goede inrichting van den zitdag, en inzonderheid, voor de heeren Van Buylaere, onder-policiekommissaris te Brugge, en E. De Corte, hoofdonderwijzer te St-Michiels, schrijver der Brugsche maatschappij.

Jan is naar Brussel geweest.

Jan, een flinke boerenjongen van rond de twintig, is voor de eerste maal zijns levens naar Brussel geweest, waar een vriend hem de voornaamste merkwaardigheden heeft laten bewonderen.

Gij kunt denken hoe hij zijne oogen den kost gegeven heeft.

Wat een pracht! Wat eene weelde!

Jan heeft drie dagen verteld, en drie nachten gedroomd van al het schoone dat hij gezien heeft, en nog meende hij, en daar zal hij wel gelijk in hebben, dat hij nog het tiende niet gezien heeft van al het prachtige dat er te zien is.

Vraag hem dus niet of zijn reisje hem bevallen heeft.

Toch is hij er niet gelukkig van teruggekeerd ; integendeel.

Sedert hij te Brussel is geweest, hoort gij hem niet meer zingen of fluiten, gelijk hij anders, lustige gezel, gewoon was te doen, wanneer hij naar 't veld ging en meer nog wanneer hij er van terugkeerde.

Wat mag hem toch scheelen!

Voor den eersten keer dat hij naar de hoofdstad ging, had moeder op een vijffrankstuk niet gekeken ; met een goed gevulde beurs was hij op reis gegaan, en toen hij terugkwam, werd hij nog geprezen omdat hij zoo zuinig was geweest.

Trein, eten, drinken en slapen had hij moeten betalen, maar het kijken had hij voor niets gehad.

En nu, was het juist het kijken, dat hem zijne vroegere vroolijkheid benomen had.

Want al dat schoone, al dat prachtige had hem de oogen uitgestoken, en in zijn hart een gevoel van misnoegdheid neergelegd.

Tot vóór zijne reis was Jan fier over zijne parochiekerk.

De huizen, al waren het geen prachtige, waren toch stevig gebouwd en getuigden van een zekeren welstand.

Thans heeft dat zijne waarde in Jan's oogen verloren.

Te Brussel heeft hij andere kerken bezocht, de eene al schooner en rijker dan de andere ; daar heeft hij door parken gewandeld ; daar heeft hij opgekeken tegen die hooge architecturale gebouwen ; paleizen heeft hij er bewonderd ; daar heeft hij stil gestaan voor de uitstallingen der winkels en magazijnen, opgepropt met weelde-artikels, waarvan hem het gedacht nog nooit in het hoofd gekomen was ; in de café's is hij verbijsterd geweest door de in goud ingelijste spiegels, die de afmetingen der ruime zalen in 't eindelooze schijnen te vermenigvuldigen.

's Avonds vooral is hij bedwelmd geweest door het heerlijk electrisch licht, van boven door de phares, van bezijden door de vitrienen in de van rustige wandelaars krioelende straten gegoten.

En Jan had aan de eenzaamheid zijner geboorteplaats gedacht, waar op dat zelfde uur, alles in rust en in duisternis gedompeld was.

Dat is het, wat Jan verdrietig maakt.

Wat zijn de menschen der stad toch gelukkig! En wat zijn wij, dorpelingen, toch arme wroeters!

* * *

In een dier droomerijen wordt hij ontmoet door zijn pastoor die dadelijk de wolk bemerkt, welke over Jan's wezenstrekken verspreid ligt.

Jan is altijd rechtuit geweest, en op de vriendelijke goedige vraag van mijnheer pastoor wat er aan scheelt, heeft hij openhartig zijn leed en zijn plan om naar de stad te verhuizen bekend.

Mijnheer pastoor heeft belangstellend naar de reisbeschrijving van den goeden jongen geluisterd en in zijne bewondering voor de pracht der hoofdstad gedeeld.

« Maar, Jan, vraagt hij op het einde, zijt gij alleen in het midden, in het prachtigste gedeelte der stad gebleven ? »

« Natuurlijk, mijnheer pastoor ; ik was alleen gegaan om te kijken, om de schoonheden te bewonderen waar mijn vriend mij wist heen te leiden. »

« Dat kon ik wel denken. Welnu, Jan, dan hebt gij slechts eene zijde van de stad gezien. Wil ik u nu ook eens de keerzijde van Brussel toonen ? »

En mijnheer pastoor haalt zijn dagblad uit den zak, waarin hij zoo juist eene statistiek gelezen had, opgemaakt door het officieel comiteit voor werkmanswoningen.

Dat comiteit, zoo leest mijnheer pastoor, heeft 654 werkmanswoningen bezocht. In die 654 woningen zijn er 2,005 kamers, 1087 huisgezinnen met een totaal van 4,635 leden. Vierhonderd zestig dier woningen hebben geen vierkanten meter plaats onder de openlucht ; honderd zeven en veertig gelijken aan echte bouwvallen, en bijna al de overige zien er ellendig en heel versleten uit.

Voor die 654 woningen zijn er, alles bijeen, slechts 205 gemakken, waarvan een niet gering getal binnen in de huizen, waar noch licht noch tocht er kan toe doordringen.

Onder die huizen zijn er, waar zeven, negen, tien, tot zelfs vijftien huisgezinnen samenwonen.

Vierhonderd en acht families waaronder er zijn met 10 leden, hebben slechts eene enkele kamer tot hun gebruik, om te zitten, te koken en te slapen ; 152 huisgezinnen zijn in twee, 152 in drie, 49 in vier kamers gehuisvest. En voor zoo één kamer of kamerke betaalt men eene huur van 5 tot 17 frank per maand.

In 413 kamers slapen jongens en meisjes, zelfs volwassene, in één en het zelfde bed, somwijlen ten getalle van zeven, acht, ja, tot tien leden.

« Zie, Jan, dat zijn zoo eenige punten, die ik u uit die statistiek heb aangehaald ; en merkt wel aan dat een onderzoek van het comiteit zich slechts tot eene helft van de stad heeft uitgestrekt. Ge moogt dus gerust het getal van 654 woningen verdubbelen.

De statistiek spreekt niet, ten minste niet uitdrukkelijk, over de zedelijkheid dier zoo opeengedrongen gezinnen.

't Is overigens ook niet noodig ; wij weten, helaas, maar al te wel hoe laag het zedelijk peil, dier achterwijken gezonken is. En, wat zeg ik, van die achterwijken ?

Midden in de stad, in die schoone, wijdsche prachtige straten, die gij zoo bewonderd hebt Jan, is het zedenbederf, alhoewel zoo in 't oog vallend en zoo ruw niet, misschien nog veel erger en dieper ingekankerd.

Edoch, zonder van de ongodsdienstigheid en het zedenbederf der groote steden te spreken, zeg mij eens Jan, zoudt gij wel om, na de werkuren, de pracht der stad te mogen bewonderen, in een dier ellendige werkmanswoningen willen gehuisvest zijn!

Voorzeker neen, gij zoud ter noch uw geloof en uwe christene zeden, noch op de hoop toe uwe gezondheid willen gaan verliezen.

Welnu, weet gij, uit welke klas van menschen die werkmansgezinnen, waarvan ik u daareven sprak, grootendeels zijn samengesteld ? Meestal uit oud bedienden, knechten en meiden, die van de dorpen hun geluk in de groote steden zijn gaan zoeken. Korten tijd zijn zij in cafés, in winkels of andere huizen in dienst geweest ; toen zijn zij getrouwd en hebben in die ellendige achterbuurten een onderkomen moeten zoeken.

Luister eens, Jan, wilt gij absoluut naar de stad gaan wonen, ik, ik kan het niet beletten ; maar ik geef u de wijze raad : « verzin eer ge begint ; denk eens goed na over het weinige dat ik u daar voorgelezen heb, en onthoud het speekwoord : 't is niet al goud wat er blinkt. »

Stads- & Provincienieuws.

Paardenmarkt te Tongeren, DONDERDAG 13 SEPTEMBER.

Op de Markt van Tongeren van donderdag waren te koop gesteld, 254 koeien en kalveren, 154 vette varkens en 1540 magere varkens, schapen 0.

Apotheek. — Zondagsrust.

Zondag zal de Apotheek van M. HUYDTS alleen open blijven, van 12 uren 's middags tot 12 uren 's nachts, voor de dringende noodwendigheden.

De comptante betaling wordt vereischt.

De *Postrijder* van heden bestaat uit **twee bladen**.

Aanstaande vrijdag, eerste vrijdag der Maand, aanbidding in de Kerk der Clarissen : het Allerheiligste Sakrament zal ter aanbidding uitgesteld worden van af 7 u. 's morgens tot namiddag 5 ; het Lof zal plaats hebben om half 5.

GENOOTSCHAP VAN DEN **H. Vincentius-à Paulo**. — Aanbidding van den eersten vrijdag der maand, den 7 Sept. aanstaande in Onze Lieve-Vrouw Kerk, van 2 tot 6 ure.

Om half zes Lof.

ASSOCIATIE VAN HET H. SACRAMENT EN VAN HET WERK DER ARME KERKEN. — Vrijdag 7 Sept., om 5 1/2 ure, Lof in O. L. Vr. kerk. Aanbidding van 2 tot 6 uren.

M. DESMAISIERES,

onze achtbare volksvertegenwoordiger, zal **Donderd. 13 September** aanstaande, dag der foor, in het lokaal der Land- en Tuinbouwmaatschappijen, Koffiehuis *Allée Verte*, Kielenstraat te Tongeren, van 10 ure tot 1, de personen ontvangen die hem verlangen te spreken.

Woensdag heeft te Kessel-Veldwezelt het **huwelijk** plaats gehad van M. Pierre Henrotte, zoon van den achtbaren heer Henrotte, Provinciaal Raadslid en Burgemeester van Millen, met Mejuffrouw Isabella Daerden.

Piringen. — Een inwoner van Neeroeteren wil aan de dorpelingen dezer gemeente het volgende nieuws mededeelen : « De heer Bonav. Mangelschots, hulponderwijzer aan de jongensschool onzer gemeente, heeft het diploma der beginselen van landbouw behaald met de grootste vrucht ; daarenboven verleent de jury hem nog eene premie. 't Is slechts de eerste maal, dat de jonge opvoeder met zijne kinderen deel neemt aan den landbouwwedstrijd ; en alhoewel hij nauwelijks een goed half jaar in onze gemeente werkzaam is, geeft hij ons nochtans klare bewijzen van iever en opoffering.

Wij, inwoners van Neeroeteren, verheugen er ons ten zeerste over ; en wij denken dat de bewoners zijner gemeente zich verblijden met hunnen dorpsgenoot. Proficiat!

Lid van den gemeenteraad,
M. VI.

Zammelen. — De groote bedevaart naar Zammelen, bij Tongeren, zal plaats hebben op zaterdag 9 september en volgende dagen, ter eere van den H. Amandus, voor de genezing van jicht, lamheid, oogziekte en andere kwalen. De voorspraak van den H. Amandus is ook een krachtig hulpmiddel tegen de stuipen der kinderen en tegen alle soorten van ziekten die onder het vee kunnen heerschen.

Talrijke en wonderbare genezingen hebben aldaar plaats gehad ; de kerk is alle dagen open tot middag, en wordt, gedurende het geheel jaar, door eene overgroote menigte pelgrims bezocht. De naastgelegen statie is die van Jesseren, die maar twintig minuten van de kerk van Zammelen verwijderd is.

In de Kempen. EENE BENDE KANAALSCHUIMERS IN DE KLEM. — Sedert langen tijd reeds gebeurden groote en talrijke diefstallen van zakken graan, meel, maïs, enz. op de booten en schepen welke het vervoer doen op het Kempisch Kanaal en de Zuid-Willemsvaart. Talrijke klachten werden ingezonden en eene groote en aanhoudende waakzaamheid uitgeoefend.

Thans is het zoover gekomen, dat men de bergplaatsen en de verhelers ontdekt heeft en geen twijfel of weldra zal heel de bende in 't net zitten.

Om een gedacht te geven van de ernstigheid dezer zaak, zij het geweten, dat hier kwestie is van honderden zakken gestolen waren.

In Venloo (Holl. Limb.) heeft men eene bergplaats ontdekt waar overgroote hoopen graan lagen en eene machtige hoeveelheid ledige zakken, nog de firma dragende der bestolen handelaars. Aan de kanten van Maestricht werden heele scheepsladingen ineens gestolen.

Al de gevonden gestolen waren en de zakken zijn in beslag genomen door het gerecht. De verhelers, medeplichtigen, hebben reeds eenige dier dieven verklikt. Het schijnt dat de bende zeer groot is en wijd uitgebreid, zoowel in Holland als in België. Van beide kanten der grens zal er duchtig jacht op gemaakt worden.

Onze Limburgsche stoomtramwegen hebben gedurende de maand Juni 1906 opgebracht :

Lijn *Tongeren-Lanaeken* : voor reizigers fr. 5,692,04 voor goederen fr. 2,304,84 ; te zamen fr. 7,996,88 ; lengte 22,66 kilom. opbrengst per dag-kilom. 10,83 ; in Juni 1905, 9,98.

Lijn *Tongres-Glons-Maestricht* : voor reizigers fr. 4,982,29 ; voor goederen fr. 2,624,15 te zamen fr. 7,606,44 ; lengte 20,97 kilometers, opbrengst per dag-kilom. 10,85, in Juni 1905, 9,50.

Lijn *Tongeren-Cortessem* : voor reizigers fr. 2,856,20 ; voor goederen fr. 759,95 ; te zamen fr. 3,616,15 ; lengte 13,67 kilometers, opbrengst per dag-kilometer 8,07 ; in Juni 1905, 7,42.

Lijn *Tongeren-Fexhe-le-Haut-Clocher-Hannut* : voor reizigers fr. 1,987,70 ; voor goederen fr. 1,164,25 te zamen fr. 3,151,95 ; lengte 19,11 kilometers, opbrengst per dag-kilom. 5,33 ; in Juni 1905, 5,77.

Lijn *St-Truiden-Oreye* : voor reizigers fr. 4,579,80, voor goederen fr. 1,370,40, te zamen fr. 5,950,20 ; lengte 17,93 kilometers, opbrengst per dag-kilom. 10,46 ; in Juni 1905, 10,57.

Lijn *Maeseyck-Lanaeken-Maestricht* : voor reizigers fr. 6,465,37 ; voor goederen fr. 2,062,81 te zamen fr. 8,528,18 ; lengte 31,44 kilometers, opbrengst per dag-kilometer 8,56 ; in Juni 1905, 8,13.

Lijn *Burg-Leopold-Brée-Maeseyck* : voor reizigers fr. 7,059,15, voor goederen fr. 6,440,93 ; te zamen fr. 13,500,08 ; lengte 41 kilometers, opbrengst per dag-kilometer 11,40 ; in Juni 1905, 9,85.

Lijn *Hasselt-Herck-de-Stad-Halen* : voor reizigers fr. 2,421,95 ; voor goederen fr. 696,06 te zamen fr. 3,118,01 ; lengte 18,33 kilometers, opbrengst per dag-kilometer 5,21 ; in Juni 1905, 6,91.

Lijn *Hasselt-Oreye* : voor reizigers fr. 4,302,90, voor goederen fr. 1,805,91 te zamen 6,108,81 ; lengte 30,17 kilom., opbrengst per dag-kilometer 6,54 ; in Juni 1905, 6,33.

Lijn *Hasselt-Burg-Leopold* : voor reizigers fr. 5,208,60 ; voor goederen fr. 2,053,34 te zamen fr. 7,261,94 ; lengte 29,58 kilometers, opbrengst per dag-kilometer 7,15 ; in Juni 1905, 6,82.

Lijn *Maeseyck-Kessenich* : voor reizigers fr. 880,10 ; voor goederen 406,75, te zamen fr. 1,286,85 ; lengte 7,50 kilom. opbrengst per dag-kilometer 4,74 ; in Juni 1905, 4,57.

Ter wille eener vrouw

6e VERVOLG.

Indien de man slechts wilde ophouden in raadselen te spreken en de ware reden wilde opgeven, waarom hij er zooveel prijs op stelt uwen broeder terug te vinden, dan zouden wij weten hoe te handelen. Zooals de zaak nu staat, tasten wij geheel in het duister en als hij eenige kans heeft iets te winnen, zal hij er gebruik van maken.

— Ik ben dat volkomen met u eens, zegde zij, doch laat ons daar straks verder over spreken. Het is thans tijd voor het ontbijt en mij dunkt, ge moet daar na uwe reis naar verlangen.

Tien minuten later zaten wij aan het ontbijt in de ruime « hall ». Jufvrouw Blake zat aan het hoofd van de tafel, zooals haar recht was, jufvrouw Priscilla, die door de wijze, waarop zij mij aanschouwde, duidelijk toonde niet gesteld te zijn op bezoeken van ongetrouwde heeren, zat tegenover haar, terwijl ik plaats had genomen in den stoel, door den hofmeester rechts van jufvrouw Blake gezet. Het vertrek rondziende en mijn blik latende gaan langs die rijen portretten, beginnende met Anthony Blake, in zijde, kant en bever boven den schouwsteen en eindigende met den ouden Constantine, jufvr. Blake's vader, in jachtkostuum bij het venster, dacht ik onwillekeurig aan al die edele mannen en vrouwen, die in den loop der eeuwen in deze « hall » bijeen waren geweest, misschien wel aan dezelfde tafel. Ieder hunner had zijn leed gehad in dit leven, doch de vraag was of een van hen wel ooit in dien toestand was geweest als die, waarin zich thans de schoone afstammelinge, die naast mij was gezeten, zich bevond. Waar was thans de tegenwoordige heer van dit huis? In welke verhouding stond hij tot dien zonderlingen kerel daar te Londen? Die vragen hielden mij steeds bezig.

Wij zegden niet veel zooals wij daar zaten. Jufvrouw Blake was blijkbaar bezig met hare eigene gedachten, al herinnerde zij zich nu en dan dat zij een bezoeker aan tafel had en dan eens iets zegde. Jufvrouw Priscilla had dergelijke overwegingen niet. Zij zat daar rechtop en deftig, at blijkbaar met smaak en was, behoudens een enkele opmerking, waarmee zij wilde toonen dat zij er was en werkzaam was, zoo stil als de portretten aan de muren. Toen het maal geëindigd was, stonden wij op en terwijl wij dit deden, zegde jufvrouw Blake tot mij.

— Het is wel vreemd dat gij, hoewel gij zoolang tot onze familie in betrekking hebt gestaan, ons nooit te voren eens hebt opgezocht. Daar ge dus het huis niet kent, zult ge het misschien wel eens zien en ook de parken. Het schijnt een schoone achtermiddag te worden, als ge dus van eene wandeling houdt zal ik u gaarne de plaats eens laten zien.

— Dat wil ik zeer gaarne aannemen, antwoordde ik.

— Dan zal ik mijn hoed halen en gaan wij dadelijk. Hebt gij eene sigaar? Zoo niet, dan zal ik er wel een weten te vinden. Ik heb nooit aangevulde hoeveelheid, die Godfrey achterliet, doch ik geloof dat er in zijne kamer nog genoeg zijn om u te kunnen bewijzen, dat wij hier niet geheel en al buiten de beschaafde wereld leven.

Met die woorden verliet zij de kamer, mij alleen latende met jufvrouw Priscilla, die mij begon te spreken over allerlei ernstige aangelegenheden, als de laatste begrooting ; de kans van eenige wetten, die in 't Parlement werden behandeld ; de kansen op oorlog en zeker een dozijn nieuwe wetenschappelijke boeken, waarvan ik tot nu nog nooit de titels had hooren noemen.

Men begrijpt dat ik blij was toen jufvr. Blake terug kwam. Zij was nu sierlijk gekleed in een eenvoudig wandelcostuum, droeg een boa van zachte pels en hield in de eene hand eene moffel van gelijke kleur en in de andere een kistje sigaren, dat zij mij aanbood.

— Ik hoop dat ge ze goed zult vinden, sprak zij. Godfrey ging, geloof ik, voor een kenner door. En nu, laat ons gaan ; in dezen tijd van het jaar wordt het zoo vroeg donker.

Met die woorden ging zij mij door de groote « hall » voor de trap op. Zij toonde mij achtereenvolgens de schilderij-verzameling ; de orkestgalerij ; de blauwe, groene, witte, roode en purperen slaapkamers ; de kamer waarin alle Blakes werden geboren en een andere, waar zij waren gestorven ; de spookkamer, waar elk jaar eens een witte vrouw, waarschijnlijk een Blake, zich komt vertoonen ; de kapel ; de slaapkamer van koningin Elisabeth en eindelijk de kamer, waarin Godfrey Blake den laatsten nacht, dien hij in Engeland toefde, had doorgebracht en die nog in denzelfden toestand was, waarin hij haar had verlaten.

Toen gingen wij een achtertrap af en kwamen door eene zijdeur in een kleinen vierkanten hof, omgeven door hooge, met klimop begroeide muren en die zeer romantisch de *Ladie's Bower* werd genoemd. Daar van daan had men een prachtig uitzicht op het huis, waarvan het dak van de groote « hall » zich statig boven het andere gedeelte verhief. Met de sneeuw op den grond en den helderblauwen hemel boven ons, zag het er hier zeer lief uit en ik kan mij maar niet begrijpen dat Godfrey Blake, als de bezitter van zulk een goed, behoefte had gevoeld op reis te gaan.

— Wat moet het hier 's zomers prachtig zijn, als al die rozen hier bloeien, merkte ik op.

— Ja, dan is het hier prachtig, zegde zij zuchtend, op zomermorgenden is de geur der rozen in dezen ouden tuin iets om nooit te vergeten. Wat zou Tennyson daarvan genoten hebben, niet waar? Welke gedichten zou hij er niet over gemaakt hebben. Thans zal ik u laten zien wat wij hier den Grachttuin noemen.

Wij verlieten den *Ladie's Bower* door een oud poortje in den zuidelijken muur en kwamen nu op een groot grasveld, waarop thans de sneeuw eenige duimen dik lag. Dat grasveld moet ten minstens een honderdtal meters lang zijn geweest. Het strekte zich uit tot aan de gracht, die, naar ik later ontdekte, om het geheele gebouw liep en thans prachtig geschikt was voor schaatsenrijden. Daarop volgde een bezoek aan de stallen.

Deze stonden tot mijne verbazing vol rijtuigen en rijpaarden. Er was bijna geen plaats ledig — en er was bepaald ruimte voor twaalf dieren.

— Ge schijnt een grooten stal te houden, zegde ik tot jufvrouw Blake, zeker met een trek van verwondering op mijn gelaat.

— Ja, daar staan nogal wat paarden, niet waar? zegde zij glimlachend, en ze kosten heel wat aan onderhoud, doch ik zou er niet gaarne een missen. Zij behooren aan mijn armen broeder en zoolang ik niet weet wat er van hem geworden is, denk ik er niet aan één dezer dieren van de hand te zetten. Dit eene paard hier is mijn eigendom.

Zij had mij naar een der stallen geleid en wees mij op een schoon volbloed paard.

— Een prachtig dier, riep ik geestdriftig, want ik ben een groot liefhebber van paarden. Jaagt ge veel?

— Ik ben dit seizoen nog niet op de jacht geweest, antwoordde zij, toen mijn broeder nog thuis was, sloegen wij geen jacht over, zelfs al hadden wij mijlen ver te gaan. Maar nu schijn ik er geen tijd voor te kunnen vinden en er ook geen plezier in te hebben. Ge weet dat hij mij eene volmacht naliet om tijdens zijne afwezigheid zijne zaken te beheeren, daarvoor heb ik mijn tijd wel noodig.

— Ge zijt inderdaad een voorbeeld van eene zuster, zegde ik glimlachend, doch ik had dadelijk spijt van die woorden, toen ik de droeve uitdrukking op haar gelaat opmerkte.

Om het gesprek eene andere wending te geven, gaf zij den staljongen, die ons steeds gevolgd was, een bevel en vroeg mij toen of ik de boerderij wilde zien, die aan de andere zijde van het park was gelegen.

Ik antwoordde dit gaarne te willen en dadelijk begaven wij ons daarheen op weg. Wij gingen de gracht over, over een brug achter de stallen gelegen en kwamen toen dadelijk in het park, dat zich glooienderwijze links en rechts van ons uitstrekte. Nu en dan sprong een konijn voor ons uit over het voetpad ; nu en dan deden wij de herten verschrikken, die in de sneeuw liepen te grazen, maar behalve een oude man, die hout sprokkelde en een tuinknecht, die dicht bij het huis de sneeuw van een voetpad veegde, was geen menschelijk wezen in de buurt te zien.

Wij hadden ongeveer de helft van onzen weg afgelegd, toen wij door een klein boschje moesten gaan. Boomen en struiken aan weerszijden van ons pad waren hier zoo dik op elkander gegroeid, dat het onmogelijk was meer dan eenige meters voor zich uit te zien. Aangezien de paden hier zeer grillig door elkaar liepen, ging jufvrouw Blake mij voor, terwijl ik eenige stappen achter haar volgde. Wij waren het boschje ongeveer half door toen zij opeens staan bleef en zich naar mij omkeerde.

— Hoordet ge daar niet iets, mijnheer Brudenell? vroeg zij.

— Niets bijzonders, antwoordde ik, hoordet gij iets bijzonders?

— 't Kwam mij voor dat iemand kuchte, sprak zij, hoor, daar hebt gij het weer. Wat kan dat zijn.

Ditmaal was geene vergissing mogelijk. Ongetwijfeld had iemand gekucht en het geluid was gekomen uit het dikste gedeelte van het boschje aan onze rechterhand.

— Er moet zich daar iemand verscholen hebben, zegde zij, ofschoon ik niet begrijpen kan wie dat in zulk weder zou doen. Ik moet toch eens zien wat het zijn kan.

Zij was reeds van plan het kreupelhout in te gaan, toen ik mijne hand op haren arm legde en haar tegenhield.

— Dat moet ge niet doen, zegde ik, gij kunt niet weten wie daar zijn zal. Als ge even wachten wilt, zal ik den man wel vinden en hem spoedig bij u brengen. Hij kan niet ver af zijn.

Dit zeggende, trok ik de bladerlooze takken van elkaar en begaf mij in de richting van de plaats, van waar het geluid gekomen was, terwijl zij mij op het pad bleef nazien.

De man, wien hij dan ook wezen mocht, was blijkbaar iemand, die gewoon was in bosschen te leven, want ofschoon wij het kuchen duidelijk hadden gehoord en zeker waren van de richting, waaruit het geluid gekomen was, kon ik niets van hem bespeuren. Ik zocht en zocht, doch vond niets. Schijnbaar was hij zóó goed verdwenen, alsof de aarde hem had opgenomen in haren schoot.

— Kunt ge hem niet vinden? hoorde ik jufvrouw Blake van het voetpad roepen en een oogenblik later was ook zij door het kreupelhout gekropen en stond zij naast mij.

Nauwelijks was zij daar bij mij of ik zag toevallig iets dat geleek op een stuk bruin laken, daar juist aan het einde van het boschje. Het kroop langzaam voort, doch het had nog niet ver kunnen gaan of ik was er op toe gesprongen en had het gegrepen.

— Neen, kereltje, zegde ik, ge kunt niet meer weg komen, sta dus gauw op en vertel deze dame eens wat ge hier uitvoert.

Dit zeggende, greep ik den kerel bij den kraag, terwijl hij nog op den grond rolde en zette hem overeind. Dit doende, zag ik hem in het gelaat en was een oogenblik zóó verbaasd, dat ik hem bijna had losgelaten.

Gij gelooft het misschien niet, maar daar in den sneeuw van Burwell-boschjes, pogingen doende, om los te komen en zijn afschuwelijk gezicht, waarop duidelijk angst te lezen stond, nu eens tot mij, dan tot jufvrouw Blake opheffende, stond die leelijke aapmensch, die ik eenige avonden geleden in Mulhausen's gezelschap in dit koffiehuis had gezien.

Mij onmiddellijk herstellende en hem tevens woedend door elkaar schuddende, vroeg ik hem, hoe hij daar gekomen was en wat hij daar uitvoerde? Hij gaf geen antwoord, doch schudde het hoofd en zag mij aan, nu en dan een klagend geluid uitende als een dier dat pijn heeft.

— Ge hebt dunkt me eene tong in uwen mond, riep ik toen mijn geduld bijna was uitgeput, spreek op dus en vertel spoedig waarom ge u in dit hout verborgen hadt. Als ge dat niet doet zal ik u overgeven aan de boschwachters en die zullen u heel gauw achter slot en grendel zetten.

Ditmaal mompelde hij iets in antwoord, doch ik kon er niets van verstaan. Jufvrouw Blake was echter slimmer dan ik.

— De man spreekt Spaansch, zegde zij, ik ben er zeker van dat hij iets in die taal mompelde. O, wat zou ik gaarne meer van die taal weten om hem een en ander te kunnen vragen. De arme man verkeert mogelijk in moeilijke omstandigheden.

— Gelukkig kan ik u helpen, zegde ik.

Dadelijk begon ik den kerel aan te spreken in zijn eigen taal. Doch het hielp allemaal niets, hij zag mij slechts wezenloos aan zonder iets te antwoorden. Wij begrepen spoedig dat we geen woord uit hem zouden krijgen, en dit opmerkende, keerde ik mij tot mijn gezellin en zegde :

(Wordt voortgezet).